

Les Illes Balears celebraren la setmana passada la Diada -1 de març- amb la reforma de l'Estatut d'Autonomia assolida i publicada al BOE, la qual cosa significa que serà vigent quan es convoquin les properes eleccions autonòmiques per al dia 27 de maig.

Més competències i diners. La reforma representa que les Illes gestionaran noves competències. Preveu la creació de l'Agència Tributària pròpia, que funcionarà consorciada amb l'estatal. Dóna competències en l'àmbit de Costes, ja que inclou la gestió parcial del domini públic marítimoterrestre. En immigració preveu la possibilitat d'encarregar-se de la gestió executiva dels permisos de treball per a immigrants. Reconeix la possibilitat que es puguin establir mecanismes de gestió dels aeroports, sempre de manera compartida amb l'estat i únicament si el Govern estatal ho vol. Entre totes les competències que podran gestionar les Illes Balears, la més important és la policia pròpia. En efecte, l'Estatut preveu la creació d'un cos de policia autonòmic de les Illes en un termini inferior a cinc anys a partir de l'entrada en vigor de la reforma. Cal dir, així mateix, però, que no serà una policia com la basca o la catalana, sinó més aviat semblant a la navarresa.

L'avanç més significatiu que ha portat la reforma ha estat el del reconeixement per l'estat del dèficit de finançament crònic que pateixen les Illes i el compromís del Govern estatal de compensar-lo. Aquesta compensació tindrà dues línies: una, el compromís del Govern espanyol d'invertir a les Illes, durant el propers set anys, uns 2.500 milions d'euros per sobre del finançament general que es pacta en el si del Consell de Política Fiscal i Financera. Tot i el compromís, el fet és que la quantitat no s'ha concretat. Es tracta del càlcul que han fet el Govern balear, l'estatal i el PSIB-PSOE. A pesar de la coincidència, ningú no està segur de la quantitat que finalment arribarà. Quan els negociadors del PP, PSOE i Govern estatal van arribar a l'acord, els partits informaren que la quantitat fixa a invertir seria de 3.000 milions. Al cap de dos dies, el Govern espanyol la rebaixà a "uns 2.500". Així ho va reconèixer Rosa Estaràs, vicepresidenta del Govern balear,

El nou Estatut balear

Coincidint amb la Diada, les Illes es dotaren la setmana passada del nou Estatut d'Autonomia.

Maria Antonia Munar, presidenta del Consell de Mallorca, Jaume Matas, president balear, i Javier Rojo, president del Senat, el passat 21 de febrer, dia de l'aprovació de la reforma de l'Estatut.

mentre que el secretari general del PSIB-PSOE, Francesc Antich, assegurà que "podrien ser també 2.700 o 2.800...". Com es veu, no hi ha consens sobre la quantitat final concreta. A més, cal dir que la manera prevista de canalitzar aquests diners és la signatura de convenis bilaterals entre els governs de Madrid i de Palma. Una fórmula que si -com passa ara- els executius són de color polític diferent, pot portar problemes. Per exemple, l'últim conveni signat, el de carreteres, és als jutjats perquè Madrid no vol pagar, ja que assegura que Palma l'ha incomplert, cosa

que nega el Govern balear i per això ha portat el central als jutjats. No és un antecedent que permeti gaire optimisme. Tot i així, tant el gabinet de Jaume Matas com el PSIB-PSOE consideren que després de les properes eleccions autonòmiques aquests problemes es resoldran i que serà possible concretar aleshores com i quan arribaran a les Illes els famosos 2.500 milions. La segona línia de compensació serà la creació d'un fons d'insularitat per compensar el cost de viure en unes illes. Si bé no s'ha concretat la fórmula exacta, aquest fons estarà al marge del finançament general.

Política | Reformes estatutàries

Quant a la llengua catalana, el nou Estatut ho deixa quasi tot com estava abans. No s'igualen drets i deures entre català i castellà. Això sí: introdueix una referència a les modalitats insulars del català. Pel que fa a la definició de les Illes Balears, seran una "nacionalitat històrica". Però no nació com Catalunya i ni tan sols una realitat nacional com Andalusia. I val a dir que, en aquest últim cas, el PP hi ha votat a favor, cosa que hauria permès que les Illes adoptessin una denominació igual o semblant, ja que els conservadors tenen majoria absoluta. Ara bé, ni el PP ni el PSOE no s'ho plantejaren.

Canvis d'estructura institucional. Per ventura l'aportació més important del nou Estatut són els canvis institucionals. Els consells insulars passen a ser institucions autonòmiques i es blinden algunes de les seves competències, com les d'ordenació territorial.

A més, es crea el Consell Insular de Formentera, una exigència del PP que finalment acceptà el PSOE. Quaranta-

El nou Estatut blinda, entre altres, les competències d'ordenació territorial dels consells insulars

cinc dies després que es constitueixi l'Ajuntament de l'illa –Sant Francesc Xavier–, el consistori es convertirà en Consell. Podrà tenir les mateixes competències que els altres tres consells. Com a conseqüència d'aquesta nova institució insular, el Consell d'Eivissa passarà a tenir tretze membres, la qual cosa significa que els conservadors gairebé s'asseguren governar-lo. Com que a Eivissa vota tan poca gent –unes 40.000 persones– i com que només solen tenir representació dues formacions, la candidatura més votada s'emportarà set dels tretze consellers insulars i, per

tant, governarà amb majoria absoluta. El PP ha estat sempre el partit més votat a Eivissa. Això no obstant, cal tenir present que no s'altera el nombre de diputats al Parlament que tria l'illa –dotze–, per tant, a efectes de formació de la Cambra, el canvi és irrellevant.

Per crear el nou Consell i ampliar el d'Eivissa ha estat necessari separar els membres dels consells insulars i del Parlament, que fins ara eren els mateixos. L'Estatut posa en marxa per primera vegada la doble llista electoral. És a dir, que els electors triaran per separat els membres dels consells insulars respectius i del Parlament. La incògnita que implica la novetat és com respondran els electors: discriminaran entre el vot al Parlament i al Consell? Fins ara aquesta diferència era menyspreable. Ara, si més no teòricament, s'obre la possibilitat que hi hagi un nombre de vots estadísticament significatiu que diferenciï entre les dues opcions. Els partits majoritaris estan convençuts que, en efecte, hi haurà doble vot, i que això perjudicarà els partits més petits i d'àmbit estrictament insular perquè consideren que poden ser menys votats al Parlament que no al Consell respectiu.

Un altre canvi institucional és la capacitat del president de la comunitat autònoma de dissoldre el Parlament i, per tant, de convocar eleccions anticipades, sempre que hagi transcorregut almenys un any des de la convocatòria anterior. Fins ara aquesta competència només la tenien els presidents d'autonomies que s'havien creat mitjançant l'article 151 de la Constitució. No així les que accediren a l'autonomia en aplicació del 143, com és el cas de les Illes Balears. Tenint en compte que quatre de les sis legislatures autonòmiques il·lenques estigueren marcades per la inestabilitat, la nova competència presidencial obre expectatives de futur ignotes: s'atrevirà algun president a convocar eleccions anticipades?, i, si així fos, quina quantitat d'electors aniria a les urnes?

Amb el nou Estatut, les Illes tindran algunes noves competències, possiblement més diners i, sobretot, una nova estructura institucional que potser tindrà conseqüències polítiques que mai no havien estat possibles.

Miquel Payeras

LA Temporada de Cambra a L'Auditori
Descobreix la música més íntima

Música prohibida del III Reich
Dijous 8 de març a les 20.30h
Comentaris previs al concert a les 19.30h

Concert programat amb motiu de l'exposició organitzada per la Fundació Caixa Catalunya.

DANIEL HOPE vjoli
PHILIP DUKES viola
JOSEPHINE KNIGHT violoncel

Obres de **SCHULHOFF, KLEIN, KRÁSA i RAVEL**

Preu del concert 21 €
Venda d'entrades:

Gràcies a:
LA VANGUARDIA

Taquilles de **AUDITORI**
www.auditori.org
932 479 300

VEU D'ENTRADA
902 10 12 12
telemadrida.com
CAIXA CATALUNYA

LAUDITORI:CAMBRA